

Főoldal > ... > Családi Ügyek, Öröklés > Öröklés > Öröklés > Slovenia

Öröklés

 Szlovénia

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

A tájékoztatók elkészítésében közreműködött az [Európai Unió Közjegyzőseinek Tanácsa \(CNUE\)](#).

1 Hogyan készül a végintézkedés (végrendelet, közös végrendelet, öröklési szerződés)?

a) Végrendeletek: A végrendelet akkor érvényes, ha az az öröklési törvényben (a továbbiakban: ZD) meghatározott formában és feltételek mellett készült.

A ZD a végrendelet következő formáit ismeri el: a holográf végrendelet, a tanúk jelenlétében aláírt végrendelet, a bírósági végrendelet, a szóbeli végrendelet, a külföldön készült végrendelet, a szlovén hajó fedélzetén készült végrendelet, a szükségállapotban vagy háborúban készült végrendelet és a nemzetközi végrendelet.

A ZD a végrendelettel kapcsolatban a következő alaki követelményekről rendelkezik:

A holográf végrendelet akkor érvényes, ha a végrendelkező azt saját kezűleg írta, és aláírta (a ZD 63. cikkének (1) bekezdése).

Az írástudó végrendelkező a tanúk jelenlétében aláírt végrendeletet olyan módon készíti, hogy a más által szerkesztett okiratot két tanú jelenlétében saját kezűleg aláírja, és a tanúk előtt kijelenti, hogy az ő végakarataról van szó. A tanúk saját kezűleg a tanúkenti minőségben történő aláírást feltüntető záradékban írják nevüket a végrendeletre, azonban ez a záradék a végrendelet érvényességének nem feltétele (a ZD 64. cikke).

A bírósági végrendeletet a végrendelkező kérésére az illetékes bíróság bírója készíti el, aki először megállapítja a végrendelkező személyazonosságát. A végrendelkező ezt követően elolvassa és aláírja a végrendeletet, és a bíró a végrendeleten igazolja, hogy azt a végrendelkező a jelenlétében olvasta el és írta alá. Ha a végrendelkező a bíró által készített végrendeletet elolvasni nem tudja vagy arra nem képes, a bíró két tanú jelenlétében felolvassa a végrendeletet a végrendelkezőnek. A végrendelkező ezt követően ugyanazon két tanú jelenlétében aláírja a végrendeletet vagy azon feltünteti a kézjegyét, miután kijelentette, hogy az az ő végakarata. Ezt követően a végrendeletet a tanúk is aláírják (a ZD 65. és 66. cikke).

Külföldön készült végrendeletet – a bírósági végrendeletek készítésére vonatkozó szabályoknak megfelelően – külföldön élő szlovén állampolgár számára a Szlovén Köztársaság konzuli képviselője vagy konzuli ügyeket intéző diplomáciai képviselője készíthet el (a ZD 69. cikke).

A hajókapitányok állíthatják össze a szlovén hajó fedélzetén készült végrendeletet a bírósági végrendeletre vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően. A végrendelet a végrendelkező Szlovén Köztársaságba való visszatérését követő 30 nap elteltével érvényét veszíti (a ZD 70. cikke).

Szükségállapotban vagy háborúban készült végrendelet: szükségállapotban vagy háborúban a

századparancsnok vagy legalább azonos szintű egység parancsnoka, vagy a parancsnok jelenlétében bárki más készíthet a katonai állomány tagjának végrendeletet a bírósági végrendelet készítésére vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően. A végrendelet érvényét veszti a szükségállapot vagy a háború végétől számított 60. napon, illetve ha a végrendeletet ezt megelőzően vagy ezt követően leszerel, illetőleg a leszerelése után 30 nappal (a ZD 71. cikke).

A nemzetközi végrendeletnek írásban kell készülnie. Nem követelmény, hogy a végrendeletet saját kezűleg írja; a végrendelet bármely nyelven készülhet, és leírható kézírással vagy más módon is. A végrendelet készítésére az illetékes bíróság bírója készíthet nemzetközi végrendeletet, míg a Szlovén Köztársaság külföldön tartózkodó állampolgára számára ezt a ZD 69. cikkében említett diplomáciai vagy konzuli képviselő (a továbbiakban: felhatalmazott személy) is megteheti. A végrendelet készítőnek két tanú és a felhatalmazott személy jelenlétében ki kell jelentenie, hogy az ő végakarataról van szó, ismeri annak tartalmát, és a végrendeletet a jelenlétükben kell aláírnia, vagy ha már azt aláírta, az aláírását sajátjának kell elismernie. Ha a végrendelet készítő az aláírásra képtelen, ennek okáról tájékoztatja a felhatalmazott személyt. A felhatalmazott személy ezt a tényt a végrendeleten rögzíti. A végrendelet készítő ezen túlmenően felkérhet más személyt a végrendelet helyette történő aláírására. A tanúk és a felhatalmazott személy a végrendelet készítő jelenlétében írják alá a végrendeletet egy záradékban, amelyben szerepel, hogy tanúként vagy felhatalmazott személyként írták azt alá (a ZD 71a. cikke). A törvény további részletszabályokat tartalmaz arra vonatkozóan, hogy ki járhat el tanúként nemzetközi végrendelet esetében (71b. cikk), továbbá a nemzetközi végrendelet aláírásáról és keltezéséről (71c. cikk), a nemzetközi végrendelet őrzéséről (71č. cikk), a nemzetközi végrendelet visszavonásáról (71d. cikk), a nemzetközi végrendelet megerősítéséről (71e. cikk), a nemzetközi végrendelet érvényességének megerősítéséről (71f. cikk), és az aláírások formai és alaki érvényességéről (71g. cikk).

Szóbeli végrendelet: a végrendelet készítő eskü alatt szóban is végrendeletet készíthet két tanú jelenlétében olyan rendkívüli körülmények fennállása esetében, amelyek következtében írásbeli végrendeletet készíteni nem képes. A szóbeli végrendelet a megtételét indokoló rendkívüli körülmények megszűnése után 30 nappal érvényét veszti (a ZD 72. cikke). A jogszabály részletesen rendelkezik arról is, hogy ki járhat el szóbeli végrendelet tanújaként (73. cikk), milyen kötelezettségei vannak e tanúnak (74. cikk), továbbá a jogosulatlan szóbeli végrendeleti rendelkezés eseteiről (75. cikk), a végrendelet érvénytelenségére való hivatkozás határidejéről (76. cikk) és a végrendelet létezésének bizonyításáról (a ZD 77. cikke).

A közjegyzőkről szóló törvény (a továbbiakban: ZN) is rendelkezik a közjegyzői végrendeletről, amely a végrendelet készítő által lediktált és a közjegyző által közjegyzői okirat formájában elkészített végrendelet, továbbá az olyan végrendeletről, amikor a végrendelet készítő korábban már írásban nyilatkozott végakarataról, amelyet a közjegyzővel hitelesített. A közjegyzői végrendelet joghatálya megegyezik a bírósági végrendeletével (a ZN 46. cikkének (1) bekezdése).

A fenti alaki követelményeken túlmenően a végrendelet érvényességéhez a végrendelet készítő képessége is szükséges. A ZD szerint bárki végrendeletet készíthet, aki az ehhez szükséges belátási képességgel rendelkezik és 15. életévét betöltötte (a ZD 59. cikkének (1) bekezdése). Amennyiben a végrendelet készítő fenyegetés, kényszerítés vagy megtévesztés hatására végrendeletet készít vagy a végrendelet készítésekor tévedésben volt, a végrendelet érvénytelen, mivel a végrendeletben kifejeződő akarat nem a végrendelet készítő valós akaratát tükrözi (a ZD 60. cikkének (1) bekezdése).

b) Közös végrendelet: A ZD a közös végrendeletről nem rendelkezik, mivel ez nem jogszabályban előírt végrendeleti forma, így az ilyen végrendelet a ZD 62. cikke értelmében érvénytelennek minősül. Az ítélkezési gyakorlat azonban csak az olyan közös végrendeletet tekinti érvénytelennek, amelyben két személy – leggyakrabban házastársak – egymást nevezik meg örökösnek (ennek legvalószínűbb oka, hogy az ilyen típusú végrendelet jellegében igen közel áll az öröklési szerződéshez, amelyet a ZD 103. cikke tilt), azonban nem tekinti érvénytelennek azt a végrendeletet, amelyben két személy egy harmadik javára végrendeletet készít (lásd K. Zupančič professzor és V. Žnidaršič Skubic professzor: *Dedno pravo (Öröklési jog)*, Uradni list, 2009., 127–128. o.).

c) Öröklési szerződés: A ZD szerint az öröklési szerződés, amelyben egy személy hagyatékát vagy annak egy részét az öröklési szerződés másik szerződő felére vagy egy másik személyre hagyja, érvénytelen (103. cikk); hasonlóképpen érvénytelen a törvény értelmében a várt örökségről vagy hagyományról kötött szerződés (104. cikk) és a végrendelet tartalmáról kötött szerződés (105. cikk).

2 Nyilvántartásba kell-e vetetni a végintézkedést, és ha igen, hogyan?

Nem. A törvény nem írja elő a végrendelet tekintetében a különleges hitelesítést.

3 Korlátozott-e a végintézkedési szabadság (van-e például kötelelő rész)?

Igen. A szükségszerű örökösök az örökség azon részére jogosultak, amelyről az örökhagyó nem rendelkezhet (a ZD 26. cikkének (1) bekezdése). A hagyatékban ez a rész a kötelelő rész. A szükségszerű örökösök az elhunyt leszármazói, az örökbefogadott gyermekek és azok leszármazói, továbbá szülei és házastársa. Mivel a ZD házastársak jogait, kötelezettségeit és jogállását szabályozó rendelkezései egyaránt vonatkoznak arra a férfira és nőre, akik házasságkötés nélkül hosszú időn át fennálló kapcsolatban élnek, ők egymásnak szükségszerű örökösök lehetnek, de csak akkor, ha nem áll fenn olyan ok, amely miatt házasságuk érvénytelen lett volna. Ugyanez vonatkozik arra az esetre is, ha a házasságon kívüli együttélési formában élők vagy a házastársak azonos neműek (két férfi vagy két nő bejegyzett vagy nem bejegyzett élettársi közössége). A nagyszülők és a testvérek csak akkor szükségszerű örökösök, ha tartósan munkaképtelenek és a létfenntartásukhoz szükséges vagyonnal nem rendelkeznek. A fent felsorolt személyek akkor szükségszerű örökösök, ha a törvényes öröklési rendje szerint öröklésre jogosultak (a ZD 25. cikke).

4 Ki mennyit örököl végintézkedés hiányában?

Ilyen esetben az öröklési menetét a törvény határozza meg: az örökhagyó hagyatékát leszármazói, örökbefogadott gyermekei és azok leszármazói, házastársa, szülei, örökbefogadó szülei és rokonai, az örökhagyó testvérei és azok leszármazói, az örökhagyó nagyszülei és azok leszármazói örökök. Az egymással házasságkötés nélkül hosszú időn át együtt élő férfi és nő egymástól házastárs módjára örökölhet, de csak akkor, ha nem áll fenn olyan ok, amely miatt házasságuk érvénytelen lett volna. Ugyanez vonatkozik arra az esetre is, ha a házasságon kívüli együttélési formában élők vagy a házastársak azonos neműek, azaz két férfi vagy két nő bejegyzett vagy nem bejegyzett élettársi közössége esetén (a továbbiakban: élettársi közösség (partnerska zveza)). Ezek a személyek az öröklési rendnek megfelelően örökölnek, amely szerint a közelebbi osztályba tartozó örökösök öröklése kizárja a távolabbi öröklési osztályba tartozó örökösök öröklését (a ZD 10. cikke).

Az első öröklési osztály:

Az elhunyt személy leszármazói és házastársa, valamint a házasságon kívüli együttélési formában élő élettársa vagy élettársi közösségben élő élettársa az első öröklési osztályba tartoznak, és másokat megelőzően, egymás között egyenlő arányban örökölnek (a ZD 11. cikke).

A kiesési szabályok szerint a hagyaték azon részét, amelyet az adott személy örökölt volna, ha az örökhagyót túléli, gyermekei (a végrendelező unokái) örökök, egyenlő arányban. Ha bármely unoka az örökhagyó halála előtt meghal, azt a hányadot, amelyet az örökhagyó halálakor életben létük esetén örökölt volna, az unoka gyermekei (az örökhagyó dédunokái) örökök, egyenlő arányban. A helyettesítés folytatódik egészen az örökhagyó utolsó leszármazójáig (a ZD 12. cikke).

Ha az örökhagyó házastársa, vagy a házasságon kívüli együttélési formában élő élettársa vagy élettársi közösségben élő élettársa nem rendelkezik a létfenntartásukhoz szükséges vagyonnal és az első öröklési osztályba tartozó örökösökkel egy sorban örököl, a bíróság az élettárs kérelmére dönthet úgy, hogy a házastárs, vagy a házasságon kívüli együttélési formában élő élettárs vagy élettársi közösségben élő élettárs örököli a hagyaték azon részét, amelyet a törvény szerint a házastársal egy sorban örökölnének. A házastárs, vagy a házasságon kívüli együttélési formában élő élettárs vagy élettársi közösségben élő élettárs kérheti az örökrészeinek növelését az összes társörökös vagy csak egyes társörökösök terhére is. A bíróság dönthet úgy, hogy a teljes hagyatékot a házastárs vagy a házasságon kívüli együttélési formában élő élettárs vagy élettársi közösségben élő élettárs örököli, ha annak értéke olyan alacsony, hogy annak felosztása folytán a házastárs nehéz helyzetbe kerülne (a ZD 13. cikkének (1) bekezdése).

Ha az örökhagyó házastársával vagy a házasságon kívüli együttélési formában élő élettársával vagy élettársi közösségben élő élettársával egy sorban örököl az első osztályba tartozó olyan más örökös, aki nem rendelkezik a létfenntartásához szükséges vagyonnal, a bíróság kérelmükre dönthet úgy, hogy ez az örökös örökölje a hagyatékban a törvény szerint a házastársra vagy a házasságon kívüli együttélési formában élő élettársra vagy

élettársi közösségben élő élettársra jutó részét is. Az összes társörökös vagy egyes társörökösök is kérhetik örökrészüknek a házastárs vagy a házasságon kívüli együttélési formában élő élettárs vagy élettársi közösségben élő élettárs terhére történő növelését (a ZD 13. cikkének (2) bekezdése).

A létfenntartásához szükséges vagyonnal nem rendelkező egyes társörökös kérheti örökrészének más társörökösök terhére való növelését (a ZD 13. cikkének (3) bekezdése).

A bíróság dönthet úgy, hogy a teljes hagyatékot az összes társörökös vagy egyes társörökösök örököljék, ha a hagyaték értéke olyan alacsony, hogy annak felosztása ezeknek a társörökösöknek nehézséget okozna (a ZD 13. cikkének (4) bekezdése).

A bíróság az örökrész növelésére vagy csökkentésére vonatkozó kérelmek elbírálásakor megfelelően figyelembe veszi az ügy összes körülményét, különösen a társörökös pénzügyi helyzetét és kereső tevékenység folytatására való képességét, valamint a hagyaték értékét (a ZD 13. cikkének (5) bekezdése).

A második öröklési osztály:

Az élő leszármazókkal nem rendelkező elhunyt hagyatékát a második öröklési osztályban szülei és házastársa vagy a házasságon kívüli együttélési formában élő élettársa vagy élettársi közösségben élő élettársa örököli. Az elhunyt személy szülei örökölik a hagyaték felét, házastársa vagy a házasságon kívüli együttélési formában élő élettársa vagy élettársi közösségben élő élettársa pedig a másik felét. Ha az elhunyt túlélő házastársa vagy a házasságon kívüli együttélési formában élő élettársa vagy élettársi közösségben élő élettársa nincsen, akkor szülei egymás között egyenlő arányban örökölik a teljes hagyatékot (a ZD 14. cikke).

Ha az örökhagyó valamelyik szülője már az örökhagyó előtt elhunyt, a hagyaték azon részét, amelyet az örökhagyó halálakor életben léte esetén az adott szülő örökölné, a kiesési szabályoknak megfelelően azon szülő gyermekei (azaz az örökhagyó testvérei), unokái, dédunokái és további leszármazói örökölik, azon szabályok szerint, amelyek alapján az elhunyt hagyatékát gyermekei és más leszármazói örökölik (a 15. cikk (1) bekezdése).

Ha az örökhagyó mindkét szülője az örökhagyó halála előtt elhunyt, a hagyaték életben létük esetén rájuk eső részét leszármazóik örökölik: az apai részt az apa leszármazói, az anyai részt pedig az anya leszármazói. Az örökhagyó apai féltestvérei minden esetben egymás között egyenlő arányban örökölik a hagyaték apai hányadát, az anyai féltestvérek pedig egymás között egyenlő arányban a hagyaték anyára jutó részét, míg a testvérek az apai részt az apai és az anyai féltestvérekkel egyenlő arányban (a ZD 15. cikkének (2) és (3) bekezdése).

Ha az örökhagyó egyik szülője az örökhagyó halála előtt hátrahagyott leszármazók nélkül elhunyt, a hagyaték azon részét, amelyet életben léte esetében az adott szülő örökölt volna, a másik szülő örököli. Ha az örökhagyó halála előtt ez a másik szülő is elhunyt, ennek a szülőnek a leszármazói örökölik a hagyaték azon részét, amelyet valamelyik szülő örökölt volna (a ZD 15. cikke). Ha az örökhagyó halála előtt mindkét szülő elhunyt, és egyiknek sem volt leszármazója, a teljes hagyatékot az örökhagyó túlélő házastársa vagy a házasságon kívüli együttélési formában élő élettársa vagy élettársi közösségben élő élettársa örököli (a ZD 16. és 17. cikke).

A harmadik öröklési osztály:

Ha nincs az első és második öröklési osztályban öröklő személy, a harmadik öröklési osztály örököl.

Ha az örökhagyónak nincsenek túlélő leszármazói és szülei, és e leszármazóknak vagy szülőknek sincsen leszármazója vagy házastársa vagy a házasságon kívüli együttélési formában élő élettársa vagy élettársi közösségben élő élettársa, a hagyatékot a harmadik öröklési osztályban az elhunyt személy nagyszülei örökölik. A hagyaték felét örökölik az apai nagyszülők, a másik felét pedig az anyai nagyszülők (a ZD 18. cikke).

Az azonos ági nagyszülők egymás között egyenlő arányban örökölik a hagyatékot. Ha az örökhagyó felmenői valamelyik ágon az örökhagyót megelőzően elhunytak, a hagyaték azon részét, amelyet a felmenő az örökhagyó halálakor életben léte esetében örökölt volna, a felmenő gyermekei, unokái és további leszármazói örökölik azon szabályok szerint, amelyek alapján az elhunyt vagyont gyermekei és más leszármazói örökölik. Minden más személy vonatkozásában azok a szabályok vonatkoznak az egyik ági nagyszülők és leszármazóik öröklési jogára, amely szerint az örökhagyó szülei és azok leszármazói örökölné (a ZD 19. cikke).

Ha az egyik ágon a nagyszülők az örökhagyó halála előtt leszármazók nélkül elhunytak, a hagyaték azon részét, amelyet az örökhagyó halálakor életben létük esetében örökölné volna, a másik ági nagyszülők, gyermekeik,

unokáik, dédunokáik és további leszármazóik öröklik a ZD 19. cikkében megállapítottak szerint (a ZD 20. cikke).

5 Melyik hatóság illetékes a következőkben?

5.1 öröklési ügyek

A Szlovén Köztársaságban hagyatéki ügyekben bíróságok döntenek; az ilyen ügyek a helyi bíróságok (okrajno sodišče) hatáskörébe tartoznak.

5.2 az örökség elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

A nyilatkozatot a bíróság a hagyatéki tárgyalás keretében bocsátja ki.

5.3 a hagyomány elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

A nyilatkozatot a bíróság a hagyatéki tárgyalás keretében bocsátja ki.

5.4 a kötelesrész elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

A nyilatkozatot a bíróság a hagyatéki tárgyalás keretében bocsátja ki.

6 Az öröklés rendezésére vonatkozó, tagállami jog szerinti eljárás rövid leírása, beleértve a hagyaték felszámolását és az eszközök felosztását (indít-e például hivatalból örökösödési eljárást a bíróság vagy más illetékes hatóság)

Elhalálozás esetén vagy holtak nyilvánítás után a halál tényének a halotti anyakönyvben való rögzítéséért felelős anyakönyvvezető a halotti anyakönyvi kivonatot 30 napon belül megküldi a hagyatéki ügyben eljáró bíróságnak (a ZD 179. cikkének (1) bekezdése).

Az eljárás a halotti anyakönyvi kivonat bíróság általi kézhezvételekor hivatalból megindul.

Ha a halotti anyakönyvi kivonat szerint az elhunyt után hagyaték nem maradt, a hagyatéki ügyben eljáró bíróság a hagyatéki tárgyalás mellőzéséről dönt. Ugyanilyen döntést hoz, ha az elhunyt hagyatéka csak ingóságokból áll, és az öröklésre jogosultak tárgyalás tartását nem kérik (a ZD 203. cikkének (1) és (2) bekezdése). A bíróság minden más esetben a hagyatéki tárgyalás megtartásáról dönt. A hagyatéki eljárás során a bíróság megállapítja az elhunyt örökösének körét, a hagyatékot alkotó vagyontárgyakat, és a hagyatékból az örökösöket, hagyományosokat és más személyeket megillető jogokat (a ZD 162. cikke).

A hagyatéki eljárás jellegénél fogva peren kívüli eljárás. Ha a felek vitatják a jogaikat befolyásoló valamely tény, a bíróság felfüggeszti a hagyatéki tárgyalást, és a feleket polgári vagy közigazgatási eljárásra utasítja (a ZD 210. cikkének (1) bekezdése).

Amikor a bíróság eldönti, hogy a hagyatékra mely személyek jogosultak, őket az öröklésről szóló határozatában örökössé nyilvánítja (a ZD 214. cikkének (1) bekezdése). Az öröklésről szóló határozatot valamennyi örökösnek és hagyományosnak, illetve mindazon személyeknek kézbesítik, akik az eljárás során öröklési igényt érvényesítettek (a ZD 215. cikkének (1) bekezdése).

A bíróság elrendeli az öröklésről szóló határozat jogerőre emelkedése után szükséges ingatlan-nyilvántartási bejegyzéseket.

Bármelyik örökös bármely alkalmas időpontban kérheti a hagyaték felosztását. Ez a jog nem évülhet el. Érvénytelen az olyan megállapodás, amelyben az örökös lemond a hagyaték felosztásának kérelmezésére vonatkozó jogáról, hasonlóképpen az a végrendeleti rendelkezés is, amely a felosztást tiltja vagy korlátozza (a ZD 144. cikke). Az öröklési törvény rendelkezései nem szabályozzák a hagyaték felosztásának végrehajtási módját. Ezt a kérdéskört a tulajdonról szóló törvénykönyv (SPZ) a közös tulajdon megosztásáról szóló rendelkezések körében szabályozza. Azaz a hagyaték a társörökösök közös tulajdona. A társörökösök a hagyaték

megosztásának módját megállapodással határozhatják meg. Ha erről megállapodni nem tudnak, a bíróság a megosztás módszeréről peren kívüli eljárásban határoz. Ha a hagyatéki eljárás során valamennyi örökös megállapodik a megosztásról és annak módjáról, a bíróság az öröklésről szóló határozatban erre a megállapodásra utal (a ZD 214. cikkének (3) bekezdése).

7 Hogyan és mikor válik valaki örökössé, illetve hagyományossá?

Az öröklési törvény rendelkezése szerint az elhunyt hagyatéka az örökhagyó halálának pillanatában a törvény erejénél fogva (*ipso iure*) száll át az örökösökre (a ZD 132. cikke). Ennélfogva az öröklésről szóló határozat, amelyben a bíróság a hagyatéki eljárás végén az örökösök személyét rögzíti, csak deklaratív jellegű.

A hagyományos ugyancsak a törvény erejénél fogva szerzi meg a hagyományt az örökhagyó halálakor, kivéve, ha a hagyomány feltételhez vagy meghatározott időhöz kötött. Ebben az esetben a hagyományos a hagyományt a feltétel teljesülésekor vagy az adott idő elteltével kapja meg. A hagyomány megszerzése azt jelenti, hogy a hagyományos követelheti a hagyomány teljesítését. Az SPZ általános rendelkezései vonatkoznak a tulajdonjognak a hagyományosra való átszállására.

8 Felelős-e az örökös az elhunyt adósságaiért, és ha igen, milyen feltételek mellett?

Igen. Ez a felelősség azonban korlátozott. Az örökös az örökhagyó tartozásaiért az örökölt vagyontárgyak értékének erejéig felel. Ha több örökös van, együttesen és egyetemlegesen felelnek az örökhagyó tartozásaiért, azaz mindegyikük örökrésze erejéig, függetlenül attól, hogy a hagyatéki megosztása már megtörtént-e. Ami az örökösök közötti belső megosztási arányokat illeti: eltérő végrendeleti intézkedés hiányában az örökösök örökrésze a tartozásokat arányosan fedezi (a ZD 142. cikke).

Az az örökös, aki visszautasította örökrészét, nem tartozik felelősséggel az örökhagyó tartozásaiért (a ZD 142. cikkének (2) bekezdése).

9 Milyen dokumentumokat és/vagy információkat kell benyújtani rendszerint az ingatlan bejegyzéséhez?

Az ingatlan-nyilvántartási bíróság dönt arról, hogy valamely bejegyzés megtehető-e a bejegyzés tárgyát képező jog megszerzésének jogalapját bizonyító okirat alapján, azzal a feltétellel, hogy más törvényi feltételek teljesülnek.

Az örökölt ingatlan bejegyzésének alapja a hagyatéki eljárásban a bíróság által hozott, az öröklésről szóló jogerős határozat (az ingatlan-nyilvántartási törvény 40. cikke (1) bekezdésének 6. pontja, ZZK-1). Az ingatlan-nyilvántartási bíróság az öröklésről szóló jogerős határozat alapján hivatalból elrendeli az örökös tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését.

9.1 Kötelező vagy megkeresés alapján kötelező-e a hagyatéki gondnok kijelölése? Ha igen, milyen lépéseket kell tenni?

Jogsabály nem teszi kötelezővé hagyatéki gondnok rendelését.

Elviekben az örökösök a hagyatékat annak megosztásáig közösen kezelik, és arról közösen rendelkeznek. A hagyatéki kezelésére az örökösök hozzájárulásával eseti gondnokot lehet kijelölni. Ha az örökösök nem tudnak megállapodni a hagyatéki kezeléséről, a bíróság rendel ki bármelyik örökös kérelmére gondnokot a hagyatéki valamennyi örökös számára történő kezelése céljából, vagy pedig meghatározza a hagyatéki azon hányadát, amelyet az egyes örökösök maguk kezelnek (a ZD 145. cikke).

A végrendelező végrendeletében egy vagy több személyt jelölhet végrendeleti végrehajtónak (a ZD 95. cikkének (1) bekezdése). Egyebek mellett a végrendeleti végrehajtó kezeli a hagyatékat (a ZD 96. cikkének (1) bekezdése).

9.2 Ki jogosult végrehajtani az elhunyt végintézkedését és/vagy kezelni a hagyatékot?

A végrendelező végrendeletében egy vagy több személyt jelölhet végrendeleti végrehajtónak (a ZD 95. cikkének (1) bekezdése). A végrendelező eltérő rendelkezése hiányában a végrendeleti végrehajtó feladata a kezelt hagyaték gondos őrzése, a tartozások és hagyományok kifizetése, és mindenekelőtt a végrendelet végrendelező kívánsága szerinti végrehajtása (a ZD 96. cikkének (1) bekezdése). Végrendeleti végrehajtó kijelölésének hiányában a hagyatékot annak megosztásáig közösen kezelő örökösök a hagyaték kezelését eseti gondnokra bízhatják. Ha az örökösök nem tudnak megállapodni a hagyaték kezeléséről, a bíróság rendel ki bármelyik örökös kérelmére gondnokot a hagyaték valamennyi örökös számára történő kezelése céljából, vagy pedig meghatározza a hagyaték azon hányadát, amelyet az egyes örökösök maguk kezelnek (a ZD 145. cikke).

9.3 Mik a gondnok jogai?

Amennyiben a végrendelező a végrendeletben megnevezte a végrendeleti végrehajtót, ez meghatározza a végrehajtó feladatait is.

A végrendelező eltérő rendelkezése hiányában a törvény alapján a következők érvényesülnek (a ZD 96. cikkének (1) bekezdése):

- a végrendeleti végrehajtónak megfelelő gondossággal kell a hagyatékot kezelnie. Meg kell tennie különösen minden biztosítási intézkedést a hagyaték felleltározására és felértékelésére (a ZD 184. cikke), valamint meghatározott ingó dolgok megőrzése érdekében (a ZD 190. és 191. cikke);
- a végrendeleti végrehajtónak kezelnie kell a hagyatékot, amelyen belül a kezelés körébe tartozik a hagyatékba tartozó egyes vagyontárgyakkal való rendelkezés is. A végrendeleti végrehajtó megbízatásának ellátása alatt kizárja az örökösöket a hagyaték kezeléséből és a hagyatéki vagyontárgyak elidegenítéséből;
- a végrendeleti végrehajtónak biztosítania kell a végrendelező tartozásainak kiegyenlítését, valamint a hagyomány feltételeinek és a feladatok (terhek) teljesítését;
- a végrendeleti végrehajtónak általánosságban biztosítania kell azt, hogy a végrendelet végrehajtása a végrendelező kívánsága szerint történjen (lásd K. Zupančič professor és V. Žnidaršič Skubic professor: Dedno pravo (Öröklési jog), Uradni list 2009., 170–171. o.).

Több végrendeleti végrehajtó esetében a végrendelező eltérő rendelkezése hiányában a rájuk bízott feladatokat közösen látják el (a ZD 96. cikkének (2) bekezdése). A végrendeleti végrehajtónak munkájáról jelentést kell tennie a bíróságnak. A végrendeleti végrehajtó költségtérítésre és munkadíjra jogosult, melyek a bíróság döntése alapján a hagyaték rendelkezésre álló részéből fizetendő (a ZD 97. cikke).

Végrendeleti végrehajtó kijelölésének hiányában a hagyatékot annak megosztásáig közösen kezelő örökösök a hagyaték kezelését eseti gondnokra bízhatják. Ha az örökösök nem tudnak megállapodni a hagyaték kezeléséről, a bíróság rendel ki bármelyik örökös kérelmére gondnokot a hagyaték valamennyi örökös számára történő kezelése céljából, vagy pedig meghatározza a hagyaték azon hányadát, amelyet az egyes örökösök maguk kezelnek (a ZD 145. cikke).

10 Milyen dokumentumokat állítanak ki rendszerint a hagyatéki eljárás során vagy azt követően a tagállami jog szerint a kedvezményezettek jogállásának és jogainak bizonyítására? Rendelkeznek ezek bizonyító erővel?

A bíróság az öröklés kérdésében határozatot hoz; ez a hagyatéki eljárás végén az ügy érdemében hozott bírósági határozat. A határozat meghatározza a hagyaték körét, és megnevezi az örökösöket és hagyományosokat, illetve minden más olyan személyt, akik a hagyaték valamely részére jogosultak. A ZD értelmében az öröklésről szóló határozatnak a következő részekből kell állnia (214. cikk (2) bekezdés):

1. az elhunyt vezeték- és keresztnéve (illetve korábbi vezetéknevei) és apja neve, az elhunyt foglalkozása, születési ideje és állampolgársága, és ha az elhunyt nő házas volt, leánykori neve;
2. az ingatlanok megjelölése ingatlan-nyilvántartási adatokkal, és az ingó javak megjelölése a leltárra történő hivatkozással;

3. az örökösök vezeték- és keresztnéve, foglalkozása és állandó lakóhelye, az örökös és az örökgyógy kapcsolata, az, hogy az örökös törvényes örökös vagy hagyományos-e, és több örökös esetében a hagyatékban való részesedésük;
4. amennyiben egy örökös felkutatását felfüggesztették;
5. amennyiben valamely örökös jogát amiatt függesztették fel, mert a megfelelő időpont még nem érkezett el, vagy mert e jog meghatározott időre korlátozódik, valamely feltétel nem teljesült, a jog létrejötte bontó feltételtől, illetve bontó feltételnek tekinthető cselekménytől függ, vagy azt haszonélvezeti jog korlátozza (e jog kedvezményezettjével együtt);
6. a hagyomány, haszonélvezet vagy a hagyatékból eredő más jog jogosultjai, a jog pontos meghatározásával együtt.

Ez a webhely az [Európa Önökért](#) portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

Last update: 16/12/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.